

BAJAI FÜGGETLEN ÚJSÁG

Politikai lap, megjelenik hetenkint ötször.

Egy szám

16

fillér

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Mátyás király tér 8. **Telefon-szám: 164.** Hirdetéseket a szerkesztőség és a kiadóhivatal mérsékelt árakon vesz fel.

Felölös szerkesztő:
FODOR KÁROLY

Előfizetési árak: A Bajai Független Újság és Bajai Közönség együtt helyben félévre 16 korona, vidékre félévre 20 korona.

Egy szám

16

fillér

Közgyűlést

tart hétfőn Baja város törvényhatósági bizottsága. Ezen a közgyűlésen nagyfotóságu kérdések kerülnek sorrendre. A legfontosabbak egyike az lesz, hogy Baja város beiktatja a főispáni székbe Meskó Zoltánt, a népkormány első bajai főispánját. Ezen a közgyűlésen fejt ki az új főispán, kormánybiztos a programját. Azt a programot, amely nem lehet más és nem is lesz más, mint amely teljesen fedi a népkormány és a népköztársaság népholdogító programját: Mindent a népért, mindent a város javáért és fejlődéséért. Ennek a városnak, ha az isten kiségit benbűnker a mostani helyzetből, előre kell jutnia, meg kell szűnie a mai elmaradottságnak. Ennek a fejlődésképes városnak meg kell egyszer már mozdulnia, ki kell már egyszer jutnia a mai elmaradottságából. Ma persze nem erről van szó, hanem arról, hogy a város békéjét, nyugalmát megőrizzük és a szegény népet élelemhez, fűtőhöz és munkához juttassuk. Ez a hivatása ma az egész város közönségének. Hiszszük, hogy a város tanácsa, törvényhatósági bizottsága a kormánybiztossal karöltve — megtalálja a helyes utat, amely a közmegegyezéshez vezet. Mert most az a helyzet, hogy ott mind a szegény ember rá van utalva a segítségre, tehát az a kötelesség, hogy a város hatósága, a tanács, a kormánybiztos és a közönség mindenkit támogasson, aki támogatásra van utalva. A város a háhoruban sokat szenvedett. Ezt a sok szenvedést ezt a nélkülözést nem szabad tovább vinni. Ezt várjuk a közgyűléstől, amely kell, hogy minden szegény ember dolgában intézkedjék. Reméljük, hogy minden ember át érzi a mai helyzetet.

A németek feltételei.

Genf Foch tábornok a németek fegyverszüneti feltételeit sokban enyhítette. Azonban a németek ezeket az enyhítési feltételeket is túlszigoruaknak találták a németek. Az enyhítési elérhetéseért a német nők azzal a kérészel fordultak a francia nőkhöz, hogy vessék latba befolyásukat Franciaországban, hogy a békefeltételek szigorúságából engedjenek. A francia nők a kérést egyenesen visszautasították.

Genf. A franciák a határ kiigazítás dolgában azzal a követeléssel lépnek fel, hogy hasonló nagy terület adjanak nekik, mint amekkoraát ők elvettek annak idején. Ezt a követelést azért állítják fel, hogy visszaszerezzék a teljes, régi határt.

Clemenceau iránti hálából a franciák elhatározták, hogy Clemenceau arcképével bétyeget bocsátanak ki.

Svajcba szökött.

Budapest. Meindl Gyula, akinek Magyarországon sok főközléte volt, kiszökött egész nagy vagyonával Svajcbari

Jönnek az amerikaiak

Budapest Lausing észak-amerikai külügyi államtitkár Magyarországba jön és innen utazik a Balkánra.

Wilson Északamerika elnöke a jövő héten jön Európába.

A franciák Magyarország mellett.

Genf. A francia sajtó most sovat foglalkozik Magyarországgal dolgaival. A francia lapok rendkívül szimpátiikus hangon emlékeznek meg Magyarországról.

A béketárgyalások.

Genf. Az előzetes béketárgyalásokat Versaillesben fogják megtartani. A béketárgyalások értekezletei a Trianon épületében lesznek.

Bácskátés Baranyát

Ujvidék. A szerb szocialisták kijelentették, hogy Bácsme gyét és Baranya vármegyét okvetlen annektálni kell. A szerb nemzeti tanács a jövő héten összeül és ezt hivatalosan hirdeti meg.

Károlyi beteg.

Budapest. Károlyi Mihály, a népkormány miniszterelnöke beteg és néhány napig kénytelen lesz az ágyat őrizni.

Az antant csapatok Budapesten.

Budapest. Az antant csapatok ma megérkeztek Budapestre és megszállták a fővárost.

Baranya kormánybiztosai.

Budapest. Benyovszky Móric gróf, Baranya vármegye és Pécs város főispánja elbucszott a törvényhatóságoktól és tegnap letette az esküt Oberhammer pécsi kormánybiztos és Kerese György baranyai kormánybiztos. Mindkét kormánybiztos a főispáni teendőkkel is meg van bízva.

Mi a szellemi munkás?

Keservesen, nagyokat nyög a magyar föld. Rossz álma volt. Évszázados álma, lidére fektűt rajta. Most ébredt fel, széjjelcsap a nyújtózó tagjaival, de még benne van a rossz álom keserűje, fájsza, ezért nyög akkorákat most is még.

De az ébredéssel nagyszorú erők pattantak elő a szunyado izmokból. Itt állt a munkásság az ébredésnél, várta, számlálhatatlan évek óta leste, készülődött rá. Hatalmas, fölényes erő: neki is lendült rögtön, dolgozni, vinni tovább a forradalmat a rend, a fejlődés, építés irányában. S ott állt az ébredésnél egy másik csapat, polgárok, szintén dolgozó: a polgári elemek csapata. S a két, egyfelől törő erő együtt, egy irányba feszült.

S az ország erejének felállításánál, a nagyszorú ébredésnél megdöbbentan, oszálkózva, esőfgedten vagy halk lelkeséggel létező a nagyszorú magyar erő színe: a szellemi munkásság.

Miért habozik a szellemi munkásság? Mire vár? Miért nem ömlik bele a magyar politikába? Ez a hatalmas, tisztító vihar miért nem terelte még be ezt a becsületos munka-energiát az ország sorsának gépházába? Mit nem látja a szellemi munkás, hogy ez a világhatalom ő érte is volt, hogy a munka aranykorát készítik itt elő s az ő munkája becsületének is megjött az ideje! Nem látja, hogy a radikális polgárság és szociáldemokrata munkásság a dolgozókért csinálta a forradalmat. Hogy a régi világ soha vissza ne térjen. Hogy a dolgozó emberiség maga határozhasson a maga sorsáról.

Ugyan mire? Nem látja-e, hogy megkezdődött az építés? Nem akar segíteni benne? Nem siet maga is megfogni a téglát? Hiszen elmulhatott már minden kétség. Hiszen megláthatta már, hogy ez a politika nem rombolni, hanem építeni akar. De az építéshez álljanak oda a szellemi munkások. Alljanak oda őrségnek is, hogy együtt védjék meg, amit a forradalom minden dolgozónak kezébe juttatott. A régi rendben elég szenvedésben volt már része a szellemi munkásnak, eléggé megkiváncsolt, hogy munka legyen urrá a földön s ez a forradalom ezt hozta, ennek a lehetőségét kínálta. S aki most sem nyújtja a kezét a közelkező lehetőség felé, attól azt kérdem: akarja-e, hogy a szellemi munka is számottevő, méltóan megbecsült érték legyen a jövőben?

Aki akarja, jöjjen közénk, ne várjon. Akinek még fáj a régi világ elmulása, az próbálja meg elfelejteni, mert az esha többé vissza nem térhet. Aki reménykedve néz az új világ felé, az álljon oda a megteremtőhöz. Ne féljen senki a polgári politikától, mert csak a régi gyűlölet nevezte el destruktívnak. Az volt, amíg kellett. De csak azért rombolt, hogy épülhessen. Most alkotni akar. És ne húzódezzék senki miatt, mert együtt legyenek a magyar munkássággal, mert ez a munkásság most bebizonyította azoknak is, akik még nehezen hittek benne, hogy a legtisztelőbb, legmúltbóli erő az ő legvilágosabb, legbiztosabb állampolitikai-képesség az ő munkátlakból sugárzik. És attól se féljen senki, hogy mi szembe kerülünk a dolgozó magyar munkássággal, mert céljaink közösnek s a mai elválasztó különbség közöttünk volt, azt most, a közös munkában magunk alá taposuk.

Jöjjenek hát a szellemi munkások. Orvosok, ügyvédek, mérnökök, más szabad foglalkozású, nevelő munkások, köznevelésiek, magánintézményiek, jöjjenek mind. Vegyenek részt a polgári radikálisus alkotó munkájában az ő nagy, soha meg nem becsült értékükkel. Ők a múltban rossz gazdaság háttérrel fizetségért becsületos munkát végeztek. Jöjjenek most, esküdjék meg, hogy becsülete, jutalma legyen ezentúl a munkájuknak.

Ne gyanakodjanak, ne szanda szemmel nézzék a polgári politikát. Jöjjenek, ne panaszkodjanak, váltsák magukhoz a vezetést. Ismerjék meg az új keret programját, intelligens erejükkel legyenek rajta, hogy az tisztán, becsületosan valósuljon meg. Tessék. Legyen a szellemi munkásság vezére a magyar polgárságnak; az ő

hivatásuk. Legyen a szellemi munkásság a gerince minden progresszív gondolkodásu polgári alakulásnak.

De jöjjenek. Vegyenek részt a munkában. Ne érzék be szal, hogy mások teremtik meg azt az új rendet, amely immár nekik is csak kívánatos lehet. Vegyenek részt ne csak esőndes kulturmunkájukkal, hanem nyilt, gerinces politikai állást foglalással is az új társadalmi rend kialakulásában. S biztosak lehetnek benne, hogy az az új, dolgozó társadalom mindig háttérrel és bizalommal fog tekinteni azokra, akik nehéz harcok idején áldozattal ádták esőndes nyugalmukat.

A szellemi munkásságon mulik, hogy a jövő társadalom rendnek megalkotója, vagy — legfeljebb elírásban ártó — hamupipóke legyen.

H I R E K.

Egy öregember

jött be hozzánk, hogy kiátsa a szíve keserűségét. Amit az öreg mondott, érdemes feljegyezni:

— Hetvenkét esztendeje herdem az élet terheit. Sok jót, de még több rosszat éstem meg életem folyamán. Szegény ember voltam mindig, kemény küzdelmet vívtam az étellel a megélhetésért, de a hetvenkét esztendő alatt összesen nem szenvedtem annyi győtrő nélkülözést, mint a most lefolyt háberus négy év alatt. A háberus négy esztendeje sek keserűséget, sek elkeseredést okozott nekem. Azok az ácsorogások az élelmiszerüzletek előtt, a listésbolt előtt, a sok nyiesetenség bizony kiváltotta belőlem az elkeseredést.

De most, hogy ilyen idők szakadtak szegény, szerencsétlen házánkra, most, hogy annyi baj és balszerencse tépi házánk megsebzett testét, megalázkodva, lehajtott fejjel járom az utamat és nem gondolok semmire, csak egyre, hogy most feleadjunk minden keserűséget, minden régi bajt, csak tartsunk össze és segítsük szegény házánkat.

Kereskedelmi alkalmazottak gyűlése. A kereskedelmi alkalmazottak péstokon este gyűlést tartottak, amelyen a munkánélküli kereskedő segédek sanyarú helyzetét beszélték meg és megállapodtak abban, hogy legközelebb szervezkedni fognak.

Az iskolák bajban vannak. Ninesen elég saenők, ninesen elég fűtőjűk és így nem lesnek képesek az egész télen át előadást tartani. Hogy ez milyen kikátással lesz a mi közéletünk ügyeinkre, az szinte elképzelhe-

telen. A mostani rendkívüli viszonyok okozták, hogy Bajára alig jutott szén. Sokkal kevesebb, de jóval kevesebb fűtőanyag jut Bajára, mint amennyi az egész város szükségletét fedezhette volna Szerencse a nagy bajban, hogy a legutóbbi napokban lefoglalták azt a kokszt és így a város lakosságá meg van mentve a fagyveszéstől. A lakosság részben még is meg van mentve a fagyveszéstől, de az iskolák azok nem igen juthattak szénhez, mert az volt az elv, hogy a maglakásokat mentették meg a téli hideg szenvedéseitől. Ez az elv helyes volt, csak hogy nagy baj, hogy az iskolák esőd előtt állanak. Valahogy, valami módon kellene az iskolák szénhiányát segíteni. Csak az a kérdés, hogy hogyan segítsenek ezeken a sulys, nagy bajokon? Az iskolákat holnap, hétfőn megnyitják és megkezdődnek az előadások

Ingyenes munkaközvetítés. A szeredi hársági munkaközvetítésnél (Templom-utca 8. Telefon 978) Foglalkozást kaphatnak: kovácsok, lakatosok, keszgyártók, kefekötők, kárpicások, molnárak és egyéb ipari szakmunkások. Foglalkozást keresnek: könyvkötők, vasaszerelvényesek, gépészek, villany-szerelők, sütők és egyéb ipari munkások. Kereskedelmi munkaközvetítés. Foglalkozást keresnek: irodai tisztviselők, raktárosok, gépirők.

Megszűnik a hajózás. Úgy értesülök, hogy a D. G. T. beszüntetik a személyszállító hajózást. Ez sajnos még jobban méghéjtja a kátlémben is nyomorúságos közlekedésünket. Mert az bizonyos elég nyomorúságos. Megkérdezték, hogy a reggelire felzett vonat csak délben érkezett meg Bajára

Rosszul jönnek az újságok. Az újságok most bizony nagyon győtrán érkeznek. Van rá esőd, hogy a lapok két napi késedelemmel jutnak el Bajára. De még rosszabbul vannak újságok dolgában a falun. Ot néha-napiján kapnak esk újságot. A legjobban esődben kétszer egy héten.

Ninesen petroleum. Megirtuk már egyszer, hogy ninesen a városban petroleum. Most még egyszer rá kell mutatnunk erre a bajra, mert ma már az a helyzet, hogy alig van a városban ház, ahol világítani lehetne és igen sok lakás borul már most is sötétégbe. Mi lesz még később, ha nem bírnak valahogyan világításról gondoskodni? Szőtrayen kellemetlen tél elé tekintünk.

Drágasági segély az ellátási illetményekhez. A hivatalos lap legutóbbi száma a hadügyminiszter körrendeletét

„APOLLO” MOZGÓ-SZINHÁZ

Vasárnap, november 24-én a lútna 2, 4, 6 és este 8 órakos szenzációs detektív-film:

Fantomas kastélya,

tart előadást.

A mozgósínház fűtve van.

közül, mely szerint ez érvényben levő katonai ellátási törvények a viszonyoknak meg nem felelve, a kormány elrendelte, hogy az új törvényig november 1-től kezdődőleg a rendellen meghatározott felemlt drágasági megágy utalandó ki a tiszteknek, tisztjelölteknek és hasonló állású katonatiszoknak. Egy másik körrendelet pedig a továbbszolgált alkoszték drágasági segélyét állapítja meg.

A fehérnemű inségen gyorsan és hathatósan kellene segíteni. Kézencsokvó dolog, hogy az ember ott veszi hozzá anyagot, ahol talál. Vajjon nem volna helyes, ha a kórházak fehérnemű és lepedő felszerelését a fehérnemű hiány pótlására használnák fel?

Itt a tél. Az idén ugyan-azak korán szakadt rák a téj idő. Már napok óta kemény fűdég van. Reméljűt, hogy a tél még nem lesz állandó és még megenyhül az időjárás.

Főispáni installáció. A hétfői közgyűlés megtartatik, amelynek egyetlen pontja Meskó Zoltán főispán beiktatása.

A szerkesztőség és kiadóhely: Budapest, FODÓV MARELY.

Szerkesztő: Dr. STEIN JOZSEF
Kiadó: „CORVIN”-NYOMDA, BAJA.
Főosztály a „Corvin”-székhelyben.
Közvetítő: Mészáros Károly és F. Balázs.

HIRDETÉSEK

Lapkihordók

— férfiak, asszonyok, leányok vagy fiúk, — tisztességes fizetéssel és azonnali jó mellékkezessel azonnal felvétetnek a Corvin könyvnyomdában.

Manikürözés!

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szives tudomására hozni, hogy a **manikürözést** Budapesten tanultam és ott hosszabb ideig egy előkelő szalonban dolgoztam — és így nagy gyakorlatot szerezttem.

Levelezőlap-hívásra készséggel megyek házhoz.

A nagyérdemű közönség szives pártfogását kéri — mély tisztelettel

Özv. Faller Oszkárné.

— Kádár-utca 7. szám. —

Tégla x Cserép x Műpala

Cementlap x Cementvályu

Kutgyűrűk x Mész x Cement

Watproof elszigetelő-anyag

Allandóan kapható:

Grünhut Miksa

tégla- és cementárugyárában

Telefon: 111.

BAJA.

Telefon: 111.

Éjjeli inspekciós

november hó 19—26-ig reggeli fél 8

óraig és vasárnap délután nyitva:

GYARMATIE MIL

gyógyszertára.

Uránia Mozgó-Színház.

A hosszú moziésznet miatt igen sok jó filmünk elmaradt, melyek természetesen kissé zűszve, de sorjában jönni fognak. Így szombaton egy kitűnő magyar film lesz bemutatva, melynek a címe „99”. Amely rejtélyes e film, oly rejtélyes az egész filmtéma is, mely végig lebilincseli a közönség érdeklődését. Emeli e kiváló film értékét a főszereplő: Várkonyi Mihály kitűnő játéka, mely egyike a legjobb szereplésének.

Vasárnap Fern Andra játszik. Mily régen láttuk már e kedves és szép művésznőt, Enattal egy igen szép 5 felvonásos, szerelmi dráma főszerepét játsza ragható realizmussal, mely könyökig meghatja a nézőközönséget.

Értekezve a mai bizonytalan szállítást, a műsor esetleges változtatását fón tartjuk.

1918 november 23-án (szombaton) délután 2—4—6 és este 8 órakor

A magyar filmgyártás legdiadalmasabb alkotása:

„99”

bűntügyi regény 5 felvonásban.

Főszerepben: Várkonyi Mihály.

Valamint a kiváló pótműsor.

Gyermekjegyek délután 3 órakor érvényesek.

1918 november 24-én (vasárnap) délután 2—4—6 és este 8 órakor

Fern Andra,

a szépség királynőjével a főszerepben:

Lelkek alkonya,

egy szerelmi története 5 felvonásban.

Valamint a kiváló pótműsor.

Helyárak: Páholy K. 12:50, Zsólye K. 2:50, I. h. K. 2:—, II. h. K. 1:20, III. h. K. —:60.

Elveszett

egy alacsony pej kancaló — hátsó jobb lába kese. — Megtaláló 100 korona jutalom ellenében jelentkezzen Fehérváry Sándornál, Hunyady János utca 8. szám — vagy a kiadóhivatalban

Melyik kedves uricsaiád adhatna ki külön szobát és teljes ellátást szerény igényű tisztviselőnőnek?

Ajánlatok ár megjelölésével Hertelendy tanítónő, Mád címre kéretnek.

Értesitem a tisztelt vásárlóközönséget, hogy a — kiválóan bevált —

**„DOBIN“
mosóporból**

ismét sikerült egy nagyobb mennyiséget beszerezniem és azt még a régi árban bocsájtatom forgalomba.

Tisztelettel
RÓNA JÓZSEF.
Baja, Grauzug-féle ház.

16 - os Lankaszter - töltényekért fontos élelmiszert adnék cserébe. A töltények számát és a címet a kiadóhivatal veszi át.

Allami tanítónő ajánlkozik uricsaiádhoz

**gyermekek
tanítására.**

Cserébe szobát és teljes ellátást kér. Cím a kiadóhivatalban.

Szakácsnőt

keresek, aki fejni tud, és egy **koccsist,** aki lovakkal jól tud bűnni: Haynald-utca 38. szám.

Zongorát

bérbevennék, vagy olesóltó árban megvennék. Cím a „Carvia“-nyomdában.

Kárpitosműhely- megnyitás!

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy **kárpitosműhelyemet** újból üzembehelyezem.

Elvállalok minden e szakmába vágó új és javítás munkát.

Becses pártfogást kér — tisztelettel

Komlósy János,
kárpitos és diszittő.
Kölcsey Ferenc-utca 12. sz.

A BAJAI FÜGGETLEN ÚJSÁG

Hirdetéseinek ára:

Házak, ingatlanok adásvétele, lakások bérbeadása, mindenféle adás-vétel és ehhez hasonló hirdetések:

10 szög 8 korona — 20 szög 12 korona. — 30 szög 15 korona. — Ezentul 50 szög 20 korona.

Családi értesítések:

Eljegyzési és házassági hír 20 korona. — (Minden külön értesítés helyett) ha hozzá van fűzve 25 korona.

Arverési hirdetmények és egyéb hivatalos hirdetések:

egy hasáb 40 korona — minden további megkezdett hasáb 1/4 hasáb 20 korona.

Hivatalos hirdetéseknel ugyanez az árszabály.

Közgyűlési meghívó pénztézeteknél vagy egyéb részvénytársaságnál 60 korona.

Mérleg hirdetés: fél oldal 180 korona — egész oldal 300 korona — két oldal 500 korona.

Aru hirdetések:

Egész oldal 300 korona — egész hasáb 90 korona — fél hasáb 50 kor. — negyed hasáb 38 kor. — nyolcad hasáb 16 korona — Egy tizenhatod hasáb 9 korona.